

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-Pi.431.1.5.2022

Poznań, 11 lipca 2022 r.

Pani
Agnieszka Paluszak
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Wroniecka 25 C
64-410 Sieraków

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził w okresie od 16 do 30 maja 2022 r. kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sierakowie.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 1 stycznia 2021 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaień kontrolnych dokonano w oparciu o wyniki analizy dokumentacji i przedstawionych informacji i danych. Ustalenia zostały opisane w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń dnia 27 czerwca 2022 r.

Ilekcioć w niniejszym piśmie użycio wyrazu ustawa, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) oraz skrótu K.p.a., należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.).

W wyniku kontroli ustalono, co następuje.

Kierownik Ośrodka oraz zastępca kierownika posiadają wymagane kwalifikacje, zgodnie z art. 122 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej.

Na podstawie art. 110 ust. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej Burmistrz Gminy Sieraków upoważnił kierownika i zastępcę kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy.

Podstawą funkcjonowania Ośrodka jest Statut uchwalony Uchwałą Nr XLIV/301/2018 Rady Miejskiej w Sierakowie z dnia 27 lutego 2018 r. i Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie wprowadzony Zarządzeniem Nr 2/2015 zastępcy kierownika OPS w Sierakowie z dnia 1 kwietnia 2015 r., zmieniony Zarządzeniem Nr 2/2016 zastępcy kierownika OPS w Sierakowie z dnia 17 marca 2016 r., Zarządzeniem Nr 28/2016 zastępcy kierownika OPS w Sierakowie z dnia 28 grudnia 2016 r., Zarządzeniem Nr 3.2017 Kierownika OPS w Sierakowie z dnia 27 stycznia 2017 r., Zarządzeniem Nr 40.2017 Kierownika OPS w Sierakowie z dnia 29 grudnia 2017 r.

Gmina Sieraków posiada Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych przyjętą Uchwałą Nr V/40/07 Rady Miejskiej w Sierakowie z dnia 13 marca 2007 r. Strategia zawiera elementy określone w art. 16 b ustawy o pomocy społecznej, uwzględnia programy pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przemocy w rodzinie, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

W strategii nie określono ram czasowych i finansowych.

Ośrodek podjął działania w celu opracowania i przyjęcia nowej strategii. W maju 2022 r. przekazano Radzie Miejskiej w Sierakowie projekt w celu podjęcia uchwały o przyjęciu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2031.

Nowa Strategia zawiera elementy wskazane w art. 16 b ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w tym ramy czasowe oraz finansowe. W związku z powyższym odstępuje się od wydania zaleceń w tym zakresie.

Zgodnie z art. 16a ust. 1 i 4 ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek sporządził Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej za 2021 r. i przekazał dnia 29 kwietnia 2022 r. do Urzędu Gminy Sieraków.

Ośrodek zatrudnia 5 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy. Liczba ludności w kontrolowanym okresie wynosiła średnio 8737 osób,

na 1 pracownika socjalnego przypadało średnio 1747 mieszkańców. W 2021 r. na 1 pracownika socjalnego przypadały średnio 24 środowiska objęte pracą socjalną, w 2022 r. średnio 50 środowisk objętych pracą socjalną. Jest to zgodne ze wskaźnikiem określonym w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, że Ośrodek zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w stosunku 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub 1 pracownik socjalny na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

Pracownicy socjalni wykonując pracę w terenie posługują się legitymacjami służbowymi zgodnymi ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz. 893).

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymagania w zakresie wykształcenia określone w ustawie o pomocy społecznej i zgodnie z art. 119 ust. 2 pkt 6 ustawy, podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach. W okresie objętym kontrolą uczestniczyli też w szkoleniu podnoszącym poziom bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych, zgodnie z art. 121 ust. 2 c ustawy o pomocy społecznej.

Wywiady środowiskowe, w tym aktualizacje, przeprowadzane były zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie miejsca, terminu, planowania i zatwierdzania pomocy. Sytuacja życiowa i dochodowa osób i rodzin korzystających z pomocy była ustalona, opisana i udokumentowana zgodnie z obowiązującymi przepisami. Świadczenia pieniężne przyznawano w wysokości zgodnej z obowiązującymi przepisami dla poszczególnych form pomocy, odpłatność za usługi opiekuńcze naliczano zgodnie z Uchwałą Nr XVII/118/08 Rady Miejskiej w Sierakowie z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie określenia zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat i trybu ich pobierania, zmienioną Uchwałą Nr XXXVII/238/09 Rady Miejskiej w Sierakowie z dnia 27 października 2009 r.

Planowano pracę socjalną, w przypadku zmiany sytuacji życiowej lub dochodowej osób/rodzin, dokonywano zmiany decyzji.

Ośrodek w kontrolowanym okresie, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 3, obejmował pomocą osoby bezdomne poprzez zapewnienie miejsca schronienia i pokrywanie kosztów pobytu w placówkach dla bezdomnych.

Ośrodek współpracował z Powiatowym Urzędem Pracy w Międzychodzie w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, poradnictwie i szkoleniach zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie terminowości postępowania administracyjnego.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia.

W 6 przypadkach, w postępowaniu poprzedzającym wydanie decyzji przyznających zasiłek stały nie ustalono braku uprawnień emerytalnych lub rentowych klientów. Stanowi to naruszenie art. 107 ust. 1 i ust. 5 b ustawy o pomocy społecznej określający sposób ustalania i dokumentowania sytuacji klienta oraz rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz. 893) oraz poprzedzającego go rozporządzenia z dnia 25 sierpnia 2016 r.

W 2 przypadkach (zasiłek celowy) jako miejsce przeprowadzenia wywiadu wskazano Sieraków, mimo że miejscem zamieszkania była inna miejscowość Gminy Sieraków. Stanowi to naruszenie § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, zgodnie z którym wywiad przeprowadza się z osobą lub rodziną w miejscu zamieszkania lub pobytu.

W 1 przypadku, w podstawie prawnej, przywołano nieaktualne w dniu wydania decyzji rozporządzenie w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W 1 przypadku w podstawie prawnej wskazano przepis nieadekwatny do ustalonej sytuacji – w przypadku osoby w rodzinie wskazano przepis dotyczący osoby samotnej.

W kilku decyzjach zmieniających i uchylających, w podstawie prawnej nie wskazano właściwego przepisu z Kodeksu postępowania administracyjnego. Przytoczono przepis z ustawy o pomocy społecznej – art. 106 ust. 5, który nie stanowi podstawy wydania decyzji, a jedynie wskazuje okoliczności i tryb uchylecia lub zmiany decyzji. W decyzji uchylającej nie wskazano terminu uchylecia decyzji.

Powyższe uchybienia stanowią naruszenie art. 107 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

W decyzjach przyznających usługi opiekuńcze nie wskazano miejsca świadczenia usług, co jest niezgodne z art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, że ośrodek pomocy społecznej przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia, jak również z § 6 Uchwały Nr XVII/118/08 Rady Miejskiej w Sierakowie z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie określenia zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat i trybu ich pobierania.

W zakresie kierowania do ośrodka wsparcia Dzienny Dom Senior+, ustalenia kontroli wskazują na naruszenie art. 35 § 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, który stanowi że organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ. Za nieuzasadnione uznaje się wydłużenie terminu załatwienia sprawy w oparciu o art. 35 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, co miało miejsce w sprawdzonych przypadkach i stanowiło zasadę postępowania, niestosowaną przy innych świadczeniach.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zalecam:

1. Sytuację klientów ustalać i dokumentować zgodnie z art. 107 ust. 1 i ust. 5 b ustawy o pomocy społecznej i rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

2. Wywiady środowiskowe przeprowadzać w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny, zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. W wywiadzie wskazywać miejscowość, w której został przeprowadzony wywiad.
3. Decyzje wydawać zgodnie z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, z uwzględnieniem wszystkich elementów i zachowaniem szczególnej staranności.
4. W decyzjach przyznających usługi opiekuńcze wskazywać miejsce świadczenia usług, zgodnie z art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.
5. Przy załatwianiu spraw stosować zasadę określoną w art. 35 § 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do wszystkich wnioskodawców, a wydłużenie terminu postępowania stosować w faktycznie uzasadnionych przypadkach.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł. Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu
Wojewódzkiegow Poznaniu

*/-podpisano bezpiecznym podpisem
elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu/*

Do wiadomości:

Rada Miejska w Sierakowie

Dokument do BIP przygotowała – Irena Rakowicz

19.08.2022 r.